

Novinky v sortimentu ozimé pšenice

Zemědělcům se každoročně nabízí široký výběr z odrůd ozimé pšenice. Velká konkurence na trhu s osivy má vliv na množství uváděných novinek na našem trhu. Pšenice patří mezi plodiny, jejichž odrůdy jsou často přizpůsobeny konkrétním podmínkám dané lokality. Několikaleté ověřování v rámci registračního procesu prováděné Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským může usnadnit pěstitelům výběr, jakou odrůdu zvolit na svá pole.

Ing. Vladimíra Horáková,
specialistka pro pšenici, triticale a žito, je
odpovědná za zkoušky užitné hodnoty těchto
plodin v Národním odrůdovém úřadu Ústředního
kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚ) zaregistroval na základě zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby) v roce 2016 devět odrůd ozimé pšenice, které si na následujících rádkách představíme.

Faunus

Faunus je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚ byla pod označením SZD 1297. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu Balaton x Mulan. Udržovatelem je firma Saatzaucht Donau Ges.m.b.H. & CoKG, Rakousko. Zástupcem v ČR je firma SAATBAU ČESKÁ REPUBLIKA s. r. o.

Odrůda je středně odolná až odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, středně odolná proti napadení listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou a rzi plevovou. Podle provokačních testů je středně odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariózami klasů pšenice, středně až méně odolná proti vymrzání. Rostliny má středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno má středně velké až malé.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné a v řepařské vysoký, v zemědělské výrobní oblasti obilnářské a bramborářské nízký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má ve všech zemědělských výrobních oblastech středně vysoký.

Pekařskou jakost má kvalitní (kategorie A). Objemovou výtežnost pečiva má vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Futurum

Futurum je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚ byla pod označením SEC G 2011 LT1. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu Tulsa x Cubus. Udržovatelem je firma SECOBRA Recherches, Francie. Zástupcem v ČR je firma SOUFFLET AGRO a.s.

Odrůda je středně odolná až odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, středně odolná proti napadení listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou a rzi plevovou. Podle provokačních testů je odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariózami klasů pšenice, středně odolná proti vymrzání. Rostliny má nízké, odolné proti poléhání. Zrno je malé.

vysoký, v zemědělské výrobní oblasti řepařské středně vysoký.

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký až nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu velmi vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Hyfi

Hyfi je pekařská středně raná hybridní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚ byla pod označením SURH.5741-326. Byla vyšlech-

těna z výchozího materiálu CR.99007 x SUR.99934. Udržovatelem je firma Saaten Union Recherche SAS, Francie. Zástupcem v ČR je firma SAATEN-UNION CZ s. r. o.

Odrůda je středně odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, středně odolná až odolná proti napadení rzi pšeničnou, méně odolná proti napadení rzi plevovou. Podle provokačních testů je odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariózami klasů pšenice, středně odolná proti vymrzání. Rostliny má

středně vysoké, středně odolné až odolné proti poléhání. Zrno má středně velké.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné vysoký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské velmi vysoký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné a v řepařské vysoký, v zemědělské výrobní oblasti obilnářské a bramborářské velmi vysoký.

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva vysokou, obsah

dusíkatých látek středně vysoký až nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou, vaznost mouky středně vysokou, hodnotu čísla poklesu středně vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Judita

Judita je pekařská středně raná odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚ byla pod označením HE9710. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu Eurofit x Ilias. Udržovatelem je firma Limagrain Europe, Francie. Zástupcem v ČR je firma Limagrain Central Europe Cereals, s. r. o.

Odrůda je středně odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou, méně odolná proti napadení rzi plevovou. Podle provokačních testů je náhylná k napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariózami klasů pšenice, středně odolná proti vymrzání. Rostliny má vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno má středně velké.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné a v obilnářské a bramborářské nízký, v zemědělské výrobní oblasti řepařské vysoký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné nízký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské středně vysoký.

Pekařskou jakost má kvalitní (kategorie A). Objemovou výtežnost pečiva má vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, hodnotu Zeleného testu vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

KWS Emil

KWS Emil je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚ byla pod označením KW 3844-5-07. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu Tonacia x Tulsa. Udržovatelem je firma KWS LOCHOW GMBH, Německo. Zástupcem v ČR je firma SOUFFLET AGRO a. s.

Odrůda je středně odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou a rzi plevovou. Podle provokačních testů je středně odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariózami klasů pšenice, středně odolná až odolná proti vymrzání. Rostliny má nízké, odolné proti poléhání. Zrno má středně velké až malé.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné vysoký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské velmi vysoký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné středně vysoký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské vysoký.

(Pokračování na str. 19)

Tab. 1 – Výsledky zkoušek užitné hodnoty 2012–2015 – základní sortiment; relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (S)

Kategorie jakosti	Odrůda varianta pěstování	Kukuřičná oblast		Řepařská oblast		Bramborářská oblast		Začátek metání	Doba do zralosti	HTZ	Délka rostlin	Pohánění před sklizní	Stav po zimě 2011/2012
		N	O	N	O	N	O						
A	Sultan	87	96	77	95	78	93	147	203	46,5	104	5,5	6,4
B	Seladon	90	103	81	101	82	101	146	203	49,5	101	5,9	8,0
A	Elan	87	97	81	99	85	99	150	205	47,7	93	8,1	4,6
A	Penelope	90	96	84	98	82	97	147	204	47,7	102	6,8	7,1
	MD 0,05	5	6	6	5	5	4	0	1	0,5	1	0,6	0,8
	Průměr std. 100 %	7,54	8,56	9,56	11,74	9,10	10,94	—	—	—	—	—	—

Tab. 2 – Výsledky zkoušek užitné hodnoty 2012–2015 – základní sortiment; zdravotní stav a kvalitativní parametry (* hodnocení 2012–2014)

Kategorie jakosti	Odrůda jednotka	Padlý travní na listu	Padlý travní v klasu	Listové skvrnitosti	Braničnatá plevová v klasu	Rez pšeničná	Rez plevová	Číslo poklesu – šrot	Obsah dusíkatých látek *	Sediment. test (Zelený) *	Vaznost mouky *	Objemová hmotnost *	Tvrdost – PSI *
		9–1	9–1	9–1	9–1	9–1	9–1	s	%	ml	%	g/l	%
A	Sultan	6,8	6,9	6,0	7,2	5,6	6,6	312	14,1	48	61,6	800	14
B	Seladon	5,9	6,9	5,0	7,0	6,5	4,2	332	12,7	41	—	797	13
A	Elan	6,3	6,6	6,1	7,0	5,0	6,0	363	13,9	47	63,4	786	13
A	Penelope	6,3	6,3	5,8	7,2	5,9	6,8	335	13,5	59	62,6	799	13
	MD 0,05	0,4	0,6	0,4	0,7	0,5	0,9	37	0,3	5	1,2	9	1

Tab. 3 – Výsledky zkoušek užitné hodnoty 2013–2015 – základní sortiment; relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (S) v ošetřené variantě pěstování

Kategorie jakosti	Odrůda	Kukuřičná oblast		Řepařská oblast		Bramborářská oblast		Začátek metání	Doba do zralosti	HTZ	Délka rostlin	Pohánění před sklizní	Stav po zimě 20

(Dokončení ze str. 18)

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou až nízkou, obsah dusíkatých látek nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou až nízkou, vaznost mouky středně vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Partner^{CPG}

Partner je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚZ byla pod označením SEC 41-03-21. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu [(Manager x Robigus) x Hermann] x Frodin. Udržovatelem je firma SECOBRA Recherches, Francie. Zástupcem v ČR je firma SOUFFLET AGRO a.s.

Odrůda je odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu a rzi pšeničnou, středně odolná proti napadení listovými skvrnitostmi a braničnatou plevovou v klasu, méně odolná proti napadení rzi plevovou. Podle provokačních testů je odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariozami klasů pšenice, méně odolná proti vymrzání. Rostliny má středně vysoké, odolné proti poléhání. Zrno má středně velké až malé.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné vysoký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské velmi vysoký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné středně vysoký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské vysoký.

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou až nízkou, obsah dusíkatých látek nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou až vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Padlý travní na listu a v klasu, rez pšeničnou, rez řepařskou, rez rzi plevovou. Podle provokačních testů je odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariozami klasů pšenice, méně odolná proti vymrzání. Rostliny má středně vysoké, odolné proti poléhání. Zrno má středně velké až malé.

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou až vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Tab. 5 – Výsledky zkoušek užitné hodnoty 2013–2015 – raný sortiment; relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd (S) v ošetřené variantě pěstování

Kategorie jakosti	Odrůda varianta pěstování	Kukuřičná oblast				Řepařská oblast				Bramborářská oblast				Začátek metání dny	Doba do zralosti dny	HTZ g	Délka rostlin cm	Pořádání před sklizní 9–1	
		N	O	N	O	N	O	dny	g	cm	9–1								
A	Bohemia	S	81	98	78	98	76	97	145	200	50,0	115	6,9						
A	Sultan		83	99	82	98	81	99	148	202	46,1	108	6,1						
A	Elly	S	88	102	82	102	83	103	144	199	45,5	100	6,0						
A	RGT MobyDick		86	103	85	102	81	99	143	199	45,8	103	7,0						
MD 0,05			6	6	8	6	6	5	0	1	0,6	1	0,7						
Průměr std. 100 %		7,77	9,21	9,18	11,52	8,31	10,49												

Tab. 6 – Výsledky zkoušek užitné hodnoty 2013–2015 – raný sortiment; zdravotní stav a kvalitativní parametry

Kategorie jakosti	Odrůda jednotka	Padlý travní na listu 9–1	Padlý travní v klasu 9–1	Listové skvrnitosti 9–1	Braničnatá plevová v klasu 9–1	Rez pšeničná 9–1	Rez řepařská 9–1	Číslo poklesu – šrot s	Obsah dusíkatých látek %	Sediment. test ml	Vaznost mouky %	Objemová hmotnost g/l	Tvrďast – PS
A	Bohemia	7,0	7,5	5,8	7,7	6,9	4,3	373	13,7	64	-	804	12
A	Sultan	7,3	7,2	6,4	7,6	6,1	7,0	317	13,6	49	62,3	826	13
A	Elly	6,3	7,1	5,6	7,2	5,3	6,1	352	13,1	54	-	828	12
A	RGT MobyDick	5,8	6,8	6,1	7,2	6,3	5,9	412	12,6	53	58,9	805	14
MD 0,05		0,5	0,9	0,4	0,7	0,6	0,7	34	0,3	5	1,1	6	1

sokou až nízkou, obsah dusíkatých látek nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou, vaznost mouky středně vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost nízkou.

Penelope

Penelope je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚZ byla pod označením SG-S979-10. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu Meritto x Caphorn. Udržovatelem je firma SELGEN, a.s.

Odrůda je středně odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou a rzi plevovou. Podle provokačních testů je odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariozami klasů pšenice, méně odolná proti vymrzání.

Pekařskou jakost má kvalitní (kategorie A). Objemovou výtežnost pečiva má velmi vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, hodnotu Zeleného testu vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

až odolná proti vymrzání. Rostliny má středně vysoké, středně odolná proti poléhání. Zrno má středně vysokou až vysokou.

RGT MobyDick

RGT MobyDick je pekařská polopozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚZ byla pod označením RW 51210. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu BR 03-076 x Apache. Udržovatelem je firma RAGT Czech s.r.o.

Odrůda je středně odolná proti napadení padlím travním na listu a v klasu, listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu a rzi pšeničnou, středně až méně odolná proti napadení rzi plevovou. Podle provokačních testů je středně odolná proti napadení rzi travní, méně odolná proti napadení fuzariozami klasů pšenice, méně odolná proti vymrzání.

Pekařskou jakost má kvalitní (kategorie A). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, hodnotu Zeleného testu vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

středně odolná proti poléhání. Zrno má středně vysoké.

Závěr

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné a v obilnářské a bramborářské vysoký, v zemědělské výrobní oblasti řepařské vysoký, v zemědělské výrobní oblasti kukuřičné nízký, v zemědělských výrobních oblastech řepařské a v obilnářské a bramborářské středně vysoký.

Pekařskou jakost má kvalitní (kategorie A). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou, obsah dusíkatých látek středně vysoký, hodnotu Zeleného testu vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

hodnotu čísla poklesu velmi vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Rivero^P

Rivero je pekařská polopozdní až pozdní odrůda. Ve zkouškách ÚKZÚZ byla pod označením NORD 07098/125. Byla vyšlechtěna z výchozího materiálu (Solist x Tommi) x Primus. Udržovatelem je firma NORDSAAT Saatzauch GmbH, Německo. Zástupcem v ČR je firma SAA-TEUNION CZ s.r.o.

Odrůda je středně odolná až odolná proti napadení padlím travním na listu, odolná proti napadení padlím travním v klasu, středně odolná proti napadení listovými skvrnitostmi, braničnatou plevovou v klasu, rzi pšeničnou a rzi plevovou. Podle provokačních testů je středně odolná proti napadení rzi travní, méně odolná k napadení fuzariozami klasů pšenice, středně odolná proti vymrzání. Rostliny má středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno má středně vysoké až malé.

Výnos zrna má v neošetřené variantě pěstování v zemědělských výrobních oblastech kukuřičné a v obilnářské a bramborářské vysoký, v zemědělské výrobní oblasti řepařské velmi vysoký. Výnos zrna v ošetřené variantě pěstování má ve všech zemědělských výrobních oblastech vysoký.

Pekařskou jakost má chlebovou (kategorie B). Objemovou výtežnost pečiva má středně vysokou, obsah dusíkatých látek nízký, hodnotu Zeleného testu středně vysokou, vaznost mouky vysokou, hodnotu čísla poklesu vysokou, objemovou hmotnost středně vysokou.

Ing. Vladimíra Horáková
ÚKZÚZ Brno

Zaregistrována jedna odrůda žita

Žito bylo na počátku minulého století nejrozšířenější obilninou v českých zemích. Dnes je ozimé žito rozšířeno především v oblastech horských a podhorských a v podmírkách s větším zastoupením písčitých půd. Snížení osevních ploch žita, které se v současné době pohybují na hranici 20 tisíc hektarů, odpovídá i menší nabídka odrůd a také každoročně menší počet odrůd, které projdou regulačním řízením Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) zaregistroval na základě zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby) v roce 2016 odrůdu ozimého žita KWS Daniello.

<h